

Litteratur på dansk om Thomas Mann

Bibliografi udarbejdet af Morten Dyssel, Tommy Dupont Hansen og Flemming Zimling

- Andersen, Vilhelm: "Forord", i: Thomas Mann: *Huset Buddenbrook*, 2 bind, på dansk ved L. Stange, Gyldendal, 1903, første bind, s. 5-12
- Barfoed, Niels: "Indledning", i: Thomas Mann: *Mellem Kultur og Politik. Taler og Essays 1926-53*, udvalg og indledning ved Niels Barfoed, på dansk ved Mogens Boisen, Gyldendal, 1965, s. 7-20
- Barfoed, Niels: "Borgeren, kunstneren og djævelen. Thomas Mann: *Lübeck som åndelig livsform*", i: N.B.: *Ajourføringer. Litterær Kritik i Udvalg ved Jørgen Elbek*, Fremads Fokusbøger, 1966, s. 12-16 [oprindeligt bragt i *Information*, 21.3.1964]
- Barfoed, Niels: "Du må ikke elske. Thomas Mann: *Dr. Faustus*", i: N.B.: *Ajourføringer. Litterær Kritik i Udvalg ved Jørgen Elbek*, Fremads Fokusbøger, 1966, s. 16-22 [oprindeligt bragt i *Perspektiv* (7) 1958]
- Barfoed, Niels: "Fader Mann. Monika Mann: *Vergangenens und Gegenwärtiges*", i: N.B.: *Ajourføringer. Litterær Kritik i Udvalg ved Jørgen Elbek*, Fremads Fokusbøger, 1966, s. 22-28 [oprindeligt bragt i *Berlingske Tidende*, 11.6.1957]
- Barfoed, Niels: "Udsat for Thomas Mann. Georg Lukacs: *Essays on Thomas Mann*", i: N.B.: *Ajourføringer. Litterær Kritik i Udvalg ved Jørgen Elbek*, Fremads Fokusbøger, 1966, s. 28-32 [oprindeligt bragt i *Politiken*, 23.2.1965]
- Barfoed, Niels: "Thomas Mann", i: *Fremmede digtere i det 20. århundrede*, bd. I, redigeret af Sven Møller Kristensen, G.E.C Gads Forlag, 1967, s. 181-201
- Bergsten, Gunilla og Stefan Bergsten: "Thomas Mann: 'Hvor jeg er, er også den tyske Kultur'", i: *Verdens Litteratur Historie*, bd. 10, redigeret af F.J. Billeskov Jansen, Hakon Stangerup og P.H. Traustedt, Politikens Forlag, 1973, s. 377-393
- Billeskov Jansen, F.J.: *Verdenslitteratur*, Politikens Forlag, 1982, s. 341-343
- Bing, Kaare: "Thomas Mann. Døden i Venedig", i: K.B.: *Til anbefaling. 29 bogoplevelser fra radioens P1*, C.A. Reitzels Forlag, 2000, s. 116-120
- Bjørnvig, Thorkild: "Døden i Venedig. Filmen og bogen", i: *Kritik* 32 (1974), s. 40-60
- Bloom, Harald: "Thomas Mann: Trolddomsbjergene", i: H.B.: *Hvordan man skal læse og hvorfor*, på dansk ved Christian Bundegaard, Gyldendal, 2003, s. 206-212
- Boisen, Mogens: "Forord", i: Thomas Mann: *Doktor Faustus. Den tyske komponist Adrian Leverkühns liv, fortalt af en ven*, på dansk ved Mogens Boisen, 3. udgave, Gyldendal, 2003, s. 7-10
- Brunse, Niels: "*Buddenbrooks* i dansk perspektiv", i: *Fra det ene sprog til det andet. Dansk i verden*, Modersmål-Selskabet, 2022, s. 67-89

- Braad, Anne: "Bøgernes Bog. Josef og hans brødre af Thomas Mann", i: *Bogens Verden. Tidsskrift for dansk biblioteksvæsen* 74/5 (1992), s. 296-298
- Bradbury, Malcolm: "Thomas Mann", i: M.B.: *Da litteraturen blev moderne. Ti store forfattere*, dansk udgave ved Lisbeth og Hans Hertel, Gyldendal, 1989, s. 121-149
- Bredsdorff, Morten: "Thomas Mann", i: *Højskolebladet* 42 (1955), s. 469-470 Bredsdorff, Morten: "Thomas Mann. Foredrag på Askov Højskole den 26. februar 1958", i: *Dansk Udsyn* 38 (1958), s. 243-260
- Breitenstein, Jørgen: "Forord", i: Thomas Mann: *Lübeck som aandelig Livsform*, indledt og oversat af Jørgen Breitenstein, Steen Hasselbalchs Forlag, 1964, s. 7-20
- Brøndum, Niels: "'Øje' for 'tand' i Thomas Manns 'Doktor Faustus'", i: *Tandlægebladet. Dansk Tandlægeforenings medlemsblad* 95/6 (1991), s. 247-254
- Bugge, David og Ole Morsing (red.): *Thomas Mann i syv sind*, Forlaget Anis, 2007
- Buhl, Marie-Louise: "Om Thomas Manns roman 'Josef og hans brødre'", i: *Louisiana Revy* 17/1 (1976/77), s. 24
- Bukdahl, Jørgen: "Sygdommen til døden. Thomas Mann", i: J.B.: *Spejling og Realitet*, Gyldendal, 1962, s. 216-240
- Dauidsen, Axel: "Forord", i: Thomas Mann: *Tyskland og Tyskerne. Taler og Essays 1936-1947*, oversat af Axel Dauidsen, Det Danske Forlag, 1948, s. 5-7
- Derno, Maiken Tandgård: "Tiden – Det gådefulde element. Om gentagelse og musikalitet i *Der Zauberberg*", i: *Ny poetik. Tidsskrift for litteraturvidenskab* 6 (1996), s. 94-103
- Elkjær, Niels: "Thomas Mann og Nazismen", i: *Gads danske Magasin* 40 (1946), s. 511-524
- Engberg, Jytte: "Thomas Mann: *Huset Buddenbrook*", i: *Den moderne roman*, redigeret af Tage Skou-Hansen, Fremad, 1963, s. 7-26
- Fauth, Søren R.: "Kunstneren mellem vindbøjleri, narcissisme og dekadence – *Felix Krull. En svindlers bekendelser*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 183-207
- Fauth, Søren R.: "Teknikken og tiden – perfektibilitet eller *nunc stans?* Heidegger, Schopenhauer, Mann, Raabe og Sebald", i: *Nye spørgsmål til teknikken*, redigeret af Kasper Schiølin & Søren Riis, Aarhus Universitetsforlag, 2013, s. 69-86
- Feldvoss, Lars: "En moderbunden Prometheus. Om Nietzsche, Ernst Bertram og den ny mytologi i Thomas Manns *Doktor Faustus*", i: *K&K* 91 (2001), s. 107-126
- Fenger, Kirsten: "Thomas Mann og hans familie", i: *At blive grebet*, Peter & Ping, 2013, s. 38-51
- Frank, Niels: "Fornedrelsens kunst", i: *Kritik* 207 (2013), s. 126-132

- Frederiksen, Emil: "Thomas Mann som Taler", i: *Åndsmenneskets ansvar. Nordiske akademikers festskrift til Thomas Mann på 80 årsdagen 6. juni 1955*, redigeret af Kaare Lervik, Det Norske Studentersamfund, 1955, s. 142-148
- Gemzøe, Anker: "Romanen på grænsen. Mann, Broch, Kafka – og Sørensen", i: *Deutschstunde. Tysk kulturimport i Danmark efter 1945*, redigeret af Ernst- Ullrich Pinkert og Anker Gemzøe, Praesens Verlag, 2007, s. 67-85
- Glensted, Christine: "I forplantningens tegn", i: *Kvinder, Køn & Forskning* 4 (2007), s. 22-31
- Godtfredsen, John: "Dødens Stund og Lægernes Pathos. Et dødsfald i *Thomas Mann's Buddenbrooks*, set med kardiologiske og amatør-litterære briller", i: *Cardiologisk Forum* (august 2011), s. 36-39
- Hahn, Bent: "Teologien i Th. Manns roman 'Doktor Faustus'", i: B.H.: *Hermeneutik og Religionsfilosofi*, G.E.C. Gad, 1979, s. 117-140 [oprindeligt trykt i *Fønix* 1977]
- Hansen, Claus & Sten Rasmussen: *Thomas Mann*, GY, HF & SEM, Skoleradioen, 1976
- Hansen, Niels Bille: *Thomas Mann og musikken*, Museum Tusulanums Forlag, 2016
- Harsløf, Olav: "Musikkens romanproblemer. Thomas Mann og Jan Kjærstad", i: *Spring. Tidsskrift for moderne dansk litteratur* 21 (2004), s. 191-197
- Helger, Jørgen: "Omkring Thomas Manns 'Doktor Faustus'", i: *Bogrevyen og Samleren. Tidsskrift for litteratur og kunst* (1948/1949), s. 100-108
- Henriksen, Aage: "Thomas Manns amor fati", i: A.H.: *Det guddommelige barn og andre essays om Karen Blixen*, Gyldendal, 1965, s. 33-54 [oprindeligt bragt i *Vindrosen* 1/2 (1954) og siden optrykt i *Åndsmenneskets ansvar. Nordiske akademikers festskrift til Thomas Mann på 80 årsdagen 6. juni 1955*, redigeret af Kaare Lervik, Det Norske Studentersamfund, 1955]
- Hertig, Henrik: "Dr. Fausti smertensklage (Th. Manns sidste roman)", i: *Gads danske Magasin* 42 (1948), s. 146-155
- Hoffmann, Birthe: "Det lille og det store Tyskland. Kosmopolitisk patriotisme hos Heinrich Heine og Thomas Mann", i: *Et opmærksomt blik. Litteratur, sprog og historie hen over grænserne*, redigeret af Christoph Bartmann, Hanne Roswall Laursen og Hans Peter Lund, Museum Tusulanums Forlag, 2004, s. 105-122
- Horst Petersen, Ulrich: "Thomas Mann: 'Buddenbrooks'", i: U.H.P.: *Frihed og Tabu. Essays*, Gyldendal, 1971, s. 16-24
- Horst Petersen, Ulrich: *i H.C. Andersens verden*, Gyldendal, 1977, s. 130-134 Horst Petersen, Ulrich: *Den standhaftige tinsoldat. Et essay om Thomas Mann*, Gyldendal, 1991
- Horst Petersen, Ulrich: *Forsøgets tid. Essays 1997-2000*, Gyldendal, 2001, s. 117-128
- Højersholt, Karin: "Kirkegårdsstiens dannelsesvej", i: *Udviklingsromanen – en genres historie*, redigeret af Thomas Jensen og Carsten Nicolaisen, Odense Universitetsforlag, 1982, s. 269-295

- Højersholt, Karin: "Forord" og "Efterord", i: Thomas Mann: *Et upolitisk menneskes betragtninger. Et udvalg*, på dansk ved Karin Højersholt, Forlaget Multivers, 2019, s. 7-10 og s. 235-253
- Højersholt, Karin: "Forord", i: Thomas Mann: *At erkende dybt og gestalte smukt*, Forlaget Multivers, 2022, s. 7-10
- Jensen, Jørgen I.: "Dæmoniens spejl. En studie i Thomas Manns roman *Doktor Faustus*", i: J.I.J.: *Mødepunkter. Teologi – Kultur – Musik. Artikler*, Forlaget Anis, 2004, s. 405-438 [oprindeligt trykt i *Dansk Musik Tidsskrift* 1984]
- Jensen, Otto Pretzmann: "Om 'Døden i Venedig'", i: *Kritik* 27 (1973), s. 59-71 Jæger, Frank: "Thomas Mann som Tvilling", i: F.J.: *Alvilda. Sengelæsning for Unge og Gamle*, Gyldendal, 1969, s. 188-199
- Kirk, Hans: "På vej til Hitler", i: H.K.: *Litteratur og tendens. Essays og artikler*, udvalg og forord ved Børge Houmann, Gyldendal, 1974, s. 191f. [oprindeligt bragt i *Land og Folk*, 30.11.1957]
- Knudsen, Jørgen: "Produktet af selvprøvelse", i: *Politisk revy* 44 (1965), s. 11-12 Knudsen, Jørgen: "Thomas Mann. 1875-1955", i: J.K.: *Tysk Litteratur fra Thomas Mann til Bertolt Brecht*, Gyldendal, 1966, s. 13-37
- Knudsen, Mogens. "Goethe, Thomas Mann og en dame fra Hannover. Thomas Mann: Lotte i Weimar", i: M.K.: *Bøgernes volière. Essays om mennesker, byer og bøger 1940-85*, redigeret af Lisbeth og Hans Hertel, Gyldendal, 1995, s. 142-146
- Kohut, Heinz: "Døden i Venedig af Thomas Mann. En fortælling om den kunstneriske sublimeringsopløsning", i: H.K.: *Selvpsykologiske perspektiver – historiske og kulturelle artikler og interviews*, redigeret af Jan Tønnesvang, oversat af Tørk Haxthausen, Klim, 2002, s. 171-188
- Kragelund, A.: *Thomas Mann*, P. Haase & Søns Forlag, 1939
- Krarup, Søren: "Thomas Mann og Tyskland", i: S.K.: *Præstens prædiken – og andre foredrag*, Gyldendal, 1971, s. 123-144 [oprindeligt bragt i *Tidehverv* 40 (1966), s. 54-55, 65-72]
- Kristensen, Tom: "Den skæbnesvangre Nietzsche", i: T.K.: *Til Dags Dato. Artikler og Kroniker*, udvalgt af Carl Bergstrøm-Nielsen, Gyldendal, 1953, s. 210-215 [oprindeligt bragt i *Politiken*, 25.8.1950]
- Kristensen, Tom: "Thomas Manns Josefslegende", i: T.K.: *Til Dags Dato. Artikler og Kroniker*, udvalgt af Carl Bergstrøm-Nielsen, Gyldendal, 1953, s. 215-223 [oprindeligt bragt i *Politiken*, 28.5.1949, siden optrykt i *Åndsmenneskets ansvar. Nordiske akademikers festskrift til Thomas Mann på 80 årsdagen 6. juni 1955*, redigeret af Kaare Lervik, Det Norske Studentersamfund, 1955, og i Tom Kristensens *Kritiker eller Anmelder*, Gyldendal, 1966]
- Kristensen, Tom: "Thomas Mann: *Doktor Faustus*", i: T.K.: *Den evige uro*, Gyldendal, 1958, s. 21-25 [oprindeligt bragt i *Politiken*, 26.10.1957]
- Kristiansen, Børge: "Thomas Mann og Arthur Schopenhauer. En fortolkning af *Loven* i lyset af Schopenhauers metafysik", i: *Kritik* 154 (2001), s. 43-54

- Kristiansen, Børge: 'At blive sig selv' og 'At være sig selv'. *En undersøgelse af identitetsfilosofien i Henrik Pontoppidans roman Lykke-Per i lyset af Luthers teologi, Schopenhauers og Nietzsches filosofi. Et bidrag til identitetsfilosofi*, Multivers, 2006, s. 336-341
- Kristiansen, Børge: "Subjectivitetens Forsigværen' – om forholdet mellem dannelsesromanens 'totalitet' og 'modernitetens' realitet hos Goethe, Keller, Thomas Mann og Henrik Pontoppidan i lyset af Søren Kierkegaards eksistensfilosofi", i: *Nordica – Tidsskrift for nordisk teksthistorie og æstetik* 24 (2007), s. 151-177 [findes også [online](#)]
- Kristiansen, Børge: "Den 'håbløse uvidenheds bevidsthed'. Thomas Mann som ironiker i *Trolddomsbjerg*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 65-107
- Kristiansen, Børge: *Thomas Mann. Digtning og tankeverden*, Rosenkilde & Bahnhof, 2013
- Kundera, Milan: *De forrådte testamenter. Essays om romanen og den europæiske kultur*, oversat af Lilian Munk Dahlgren, Gyldendal, 1996 [fransk original: 1993], s. 144-148
- Kurzke, Hermann: *Thomas Mann – Livet som kunstværk*, oversat af Mogens Wenzel Andreasen og Lasse Rask Hoff, Rosenkilde & Bahnhof, 2010 [tysk original: 1999]
- Kaarsholm, Preben: *Kritisk erkendelse og mystifikation i Thomas Manns tidlige forfatterskab. En historisk-materialistisk undersøgelse*, Dansk Universitets Presse, 1977
- Kaarsholm, Preben: "Aschenbach og Dionysos. Om modsætningernes radikalitet i Thomas Manns 'Der Tod in Venedig'", i: *Analyser af tysk litteratur*, redigeret af Alfons Höger, Søren Schou og Klaus Schulte, Text & Kontext, 1982, s. 135-157
- Lahme, Tilmann: *Familien Mann. En biografi*, oversat af Judyta Preis og Jørgen Herman Monrad, Gyldendal, 2017
- Laustsen, Lars Kiilerich: "Rejsen til Davos. Den mytiske rejse i Thomas Manns roman *Trolddomsbjerg*", i: *Spring. Tidsskrift for moderne dansk litteratur* 27 (2009), s. 136-152
- Laxness, Halldór: "Tradition, selvdisciplin, forklædning – og Thomas Mann", i: *H.L.: En digters opgør*, på dansk ved Erik Sønderholm, Gyldendal, 1964 [islandsk original: 1963], s. 60-63
- Lervik, Kaare (red.): *Åndsmenneskets ansvar. Nordiske akademikers festskrift til Thomas Mann på 80 årsdagen 6. juni 1955*, Det Norske Studentersamfund, 1955
- Lukács, Georg: "Franz Kafka eller Thomas Mann?", i: *G.L.: Essays om realisme*, bd. 2, redigeret af Henrik Reinvaldt, Medusa, 1978, s. 355-413
- Lund, Henrik Stampe: "Den indre konservatisme – Thomas Manns politiske biografi", i: *Konservatismens veje & vildveje*, redigeret af Svend Gunbak og Mikael Jalving, Gunbak Paperbacks, 1998, s. 27-34
- Lund, Henrik Stampe: *Thomas Manns tragiske humanisme i Josef og hans brødre*, upubliceret ph.d.-afhandling, Københavns Universitet, 1999

- Lund, Henrik Stampe: "Konservativ humanisme – Om Thomas Manns forhold til liberal menneskerettighedstænkning", i: *Kritisk forum for praktisk teologi* 80 (2000), s. 63-72
- Lund, Henrik Stampe: "Dømmekraft som social praksis. Den retlige formaliserings muligheder og grænser", i: *Kritik* 150 (2001), s. 52-59
- Lund, Henrik Stampe: "Mennesket med og uden egenskaber. Om ubehaget ved nutidens liberale demokrati", i: *Europas andre. Fremmedfrygt i europæisk kultur*, redigeret af Mikkel Bogh m.fl., Tiderne Skifter, 2005, s. 285-291
- Lund, Niels D.: "Thomas Mann und kein Ende. Bogkulturens institutionalisering, efterlivets vidensorganisering og forfatterskab som kulturarvssymbol", i: *Dansk Biblioteksforskning* (3/3) 2007, s. 17-27
- Lærke, Aage: "Epilog. Om Thomas Mann: Troldfjeldet (1924)", i: A.L.: *Utopi og dannelse. Borgerlig digtning II*, Berlingske Forlag, 1976, s. 159-164
- Meile, Eva: "Forløsningsmotivet i Thomas Manns 'Doktor Faustus' sammenholdt med Goethes 'Faust' og Richard Wagners 'Parsifal'", i: *Fønix* 2/4 (1978), s. 287- 304
- Melberg, Arne: "Brødrene Mann og forfaldet", i: *Verdens litteraturhistorie*, bd. 5, redigeret af Hans Hertel, Gyldendal, 1994, s. 230-233
- Michaëlis, Bo Tao: "En tysker tager sydpå. Thomas Mann: *Døden i Venedig*", i: B.T.M.: *Verdenslitteraturens store forfattere*, Politiken Bøger, 2005, s. 190-199
- Moberg, Bergur Rønne: "Status over Europas midnatstime. En analyse af forestillinger om midten i *Doktor Faustus* af Thomas Mann", i: B.R.M.: *Resten i Vesten. Verdenslitteratur i modernismens margin*, Forlaget Spring, 2014, s. 291- 338
- Mogensen, P.E.: "Thomas Mann. Humanitetens digter", i: *Folkeskolen* 14 (1957), s. 439-442
- Morsing, Ole: "Dæmonisk lidenskab, politik og kunstværk – Thomas Mann og Nietzsche i *Doktor Faustus*", i: *Skæbne, magt og vilje. Seks nedslag i den tidlige Nietzsche-reception*, redigeret Pia Rose Böwadt og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2006, s. 147-176
- Morsing, Ole: "En forfatter bliver til – *Buddenbrooks*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 9-39
- Morsing, Ole: "Moderne djævlforestillinger – Faust-myten og Thomas Mann", i: *Modernitetens verden. tiden, videnskab, historie og kunst*, redigeret af Ole Høiris og Thomas Ledet, Aarhus Universitetsforlag, 2009, s. 135-150
- Mortensen, Morten Dyssel: "Kunstneren og samfundet. Thomas Mann (1875-1955)", i: *Tyske intellektuelle i det 20. århundrede*, redigeret af Morten Dyssel Mortensen og Niklas Olsen, Gyldendal, 2005, s. 49-66
- Mortensen, Morten Dyssel: "På sporet af en ny humanitet. Thomas Manns *Trolddomsbjerg*", i: *Den moderne tyske roman 1909-35*, redigeret af Morten Dyssel Mortensen og Adam Paulsen, Syddansk Universitetsforlag, 2007, s. 69-95

- Navntoft, Rasmus: "Humanismens umulighed: om Thomas Manns organiske humanisme", i: *Slagmark* 53 (2008), s. 45-57
- Navntoft, Rasmus: *Thomas Mann ... på sporet af en ny humanisme*, Forlaget Per Kofod, 2012
- Navntoft, Rasmus: "Thomas Mann: Gennem krigens sygdomme mod en ny humanisme", i: *Slagmark* 70 (2014), s. 47-63 [findes også [online](#)]
- Nielsen, Birgit S.: "Om livets ondskab i Thomas Manns *Buddenbrooks*", i: *Det onde i litteraturen*, redigeret af Birthe Hoffmann og Lilian Munk Rösing, Akademisk, 2003, s. 193-205
- Nielsen, Harald: "Thomas Mann", i: H.N.: *Moderne Litteratur. Kritiske Skitser. Ny Samling*, Forlaget af H. Aschehoug & Co., 1923, s. 70-108 [optrykt i H.N.: *Geniets Ildprøve. Udvalgte essays 2*, udgivet af Nina Bjørneboe, Georg Ryders Eftf., 2005, s. 90-112. Oprindeligt bragt i *Ugens Tilskuer* III (1912-1913), s. 52-56, 59-63]
- Nielsen, Kirsten: "Thomas Mann som bibelfortolker – Gudsbilledet i *Josef og hans brødre*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 139-155
- Oldenburg, Claus: *Det hellige spil. Europas myte i Thomas Manns 'Josef og hans brødre'*, Gyldendal, 1999
- Oldenburg, Claus: "Re-mytologisering. Om den lutherske agnostiker Thomas Mann og det mytisk-religiøse univers i *Josef og hans brødre*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 109-138
- Oldenburg, Claus: *Til den vantro Thomas. Tekster over trosbekendelsen*, Forlaget Hovedland, 2010
- Oldenburg, Claus: "Syndens nødvendighed", i: *Herrens Mark. Åndshistoriske vinkler på religion og politik* 4 (2010), s. 84-95
- Oldenburg, Claus: "Når ondskaben bliver hjemløs", i: *Herrens Mark. Åndshistoriske vinkler på religion og politik* 5 (2011), s. 84-95
- Oldenburg, Claus: "Mellem guds frygt og ærefrygt – ud fra Thomas Manns bibelske forfatterskab", i: *Herrens Mark. Åndshistoriske vinkler på religion og politik* 11 (2017), s. 68-82
- Oldenburg, Claus: "Religionens dobbelthed – om Thomas Manns skarpsyn", i: *Herrens Mark. Åndshistoriske vinkler på religion og politik* 12 (2018), s. 77-91
- Oldenburg, Claus: "Thomas Manns teologi", i: *Alting hænder anderledes. Garnisonsprædikener*, Forlaget Hovedland, 2020, s. 10-12
- Olsen, Ursula Andkjær: "Forord", i: *Thomas Mann: Doktor Faustus. Den tyske komponist Adrian Leverkühns liv, fortalt af en ven*, på dansk ved Mogens Boisen, 4. udgave, Gyldendal, 2014, s. 5-12
- Paludan, Jacob: "Lidt om Digteren", i: *Thomas Mann fortæller. Tonio Krøger og andre udvalgte noveller*, oversat af Johannes Wulff og Th. Steinthal, Carit Andersens Forlag, [uden år], s. 5-8

- Paludan, Jacob: "Især om *Tonio Krøger*", i: Thomas Mann: *Tonio Krøger*, oversat af Th. Steinthal, Selskabet Bogvennerne, [uden år], s. 5-10 [optrykt revideret og under titlen "En Europæers Danmarksvisit" i Jacob Paludan: *Draabespil. Fjorten Stykker, skrevet ved Anledning*, Gyldendal, 1971, s. 22-27]
- Paludan, Jacob: "Den psykiske Gaade", i: J.P.: *Søgende Aander. Redegørelser og Debatter*, Steen Hasselbalchs Forlag, 1943, s. 40-47 [oprindeligt bragt i *Dagens Nyheder*, 4.11.1934]
- Paludan, Jacob: "Notater om Thomas Mann", i: J.P.: *Litterært Selskab. 32 Kroniker og Essays*, Steen Hasselbalchs Forlag, 1956, s. 182-189 [oprindeligt bragt under titlen "Thomas Mann 80 Aar" i *Dagens Nyheder*, 5.6.1955]
- Paulsen, Adam: *Overvindelsen af Første Verdenskrig. Historiepolitik hos Ernst Troeltsch, Oswald Spengler og Thomas Mann*, Museum Tusulanums Forlag, 2014, s. 137-196
- Paulsen, Adam: "Mellem kultur og civilisation: Thomas Mann og Første Verdenskrig", i: *salon 55* (2014) [findes kun [online](#)]
- Pedersen, Christian Bank: *Formens erindringer. Om Thomas Manns Der Tod in Venedig*, Forlaget Klim, 2001
- Pedersen, Christian Bank: "Kirkegårdens latterligste klassiker. Om berømmelse, litteratur og undergang i *Døden i Venedig*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 41-63
- Pedersen, Poul P.M.: "Thomas Mann. En Oversigt over hans skønlitterære Forfatterskab", i: *Den nye Litteratur* 8/3-4 (1930), s. 73-76
- Petersen, Annelise Ballegaard: "Mann, Thomas", i: *Forfatterleksikon. Udenlandsk litteratur*, bind 2, redigeret af Knud Michelsen, Rosinante, 1999, s. 424-425
- Plesner, K.F.: "Kaldets digter" i: K.F.P.: *Kulturbærere. Tidsskritiske studier*, Aschehoug Dansk Forlag, 1938, s. 27-66
- Plesner, K.F.: *Thomas Mann. To foredrag*, Fagskolen for Boghaandværk, 1955
- Povlsen, Steen Klitgård: "Lykkens sygdom. Gentagelse og overskridelse i Thomas Manns sidste novelle", i: S.K.P.: *Dødens Værk. Fem kapitler om døden i moderne litteratur, litteraturteori og psykoanalyse*, Aarhus Universitetsforlag, 2000, s. 392-424
- Rasmussen, René: "Det lokkende blik – Om det synlige, blikket og øjet", i: *Litteratur & Samfund* 43 (1988), s. 96-115
- Roepstorff, Sylvester: "Et billede af Fausttypen", i: *Fønix* 2 (1996), s. 105-118
- Roger-Henrichsen, Gudmund: "Thomas Mann. En demokrats liv og kamp" [1945], i: G.R.-H.: *De tålte ikke tvang – Essays og taler*, Schultz, 1948, s. 57-65
- Rohde, Peter P.: "Thomas Mann og Nietzsche", i: *Åndsmenneskets ansvar. Nordiske akademikers festskrift til Thomas Mann på 80 årsdagen 6. juni 1955*, redigeret af Kaare Lervik, Det Norske Studentersamfund, 1955, s. 61-76

- Roos, Carl: "Thomas Manns Dr. Faustus. En betragtning", i: *Gads danske Magasin* 42 (1948), s. 210-218
- Rosenkjær, Jens: "Thomas Mann og hans Bekendelse til Folkestyre", i: *Dansk Udsyn* III (1923), s. 250-266
- Rømhild, Lars Peter: "Thomas Mann: Huset Buddenbrook", i: L.P.R.: *Læseglæder. 100 bedste romaner og fortællinger*, Gyldendal, 2007, s. 228-232
- Rønning, Helge: "Tyskland: Nulpunkt og djævelpagt", i: *Verdens litteraturhistorie*, bd. 7, redigeret af Hans Hertel, Gyldendal, 1994, s. 132-133
- Saxtorph, William: "Thomas Mann", i: *Dialog* 5 (1955), s. 24-27
- Saxtorph, William: "Dr. Fausti Weheklag – et øjenvidnes beretning", i: *Dialog* 8/1 (1958), s. 22-24
- Schmidt, Johanne Gormsen: "Komik og teater i Thomas Manns fortællinger", i: *Kritik* 216-217 (2016), s. 225-237
- Schou, Søren: "Thomas Manns Doktor Faustus", i: *Poetik. Tidsskrift for æstetik og litteraturvidenskab* I/2 (1967), s. 20-35
- Støvring, Kasper: *Det etiske kunstværk. Villy Sørensens poetik og litterære kritik*, Gyldendal & Syddansk Universitetsforlag, 2006, s. 183-218
- Støvring, Kasper: "Radikalkonservativ kulturkritik – *Doktor Faustus*", i: *Thomas Mann i syv sind*, redigeret af David Bugge og Ole Morsing, Forlaget Anis, 2007, s. 157-182 [optrykt (med ændret undertitel) i: Kasper Støvring: *Mytisk modernisme. Et tema i litteraturen omkring midten af det tyvende århundrede*, Fønix, 2018, s. 177-211]
- Sørensen, Bengt Algot: "Romantik og dekadence – 'Liebestod' hos Novalis, Richard Wagner og i Thomas Manns 'Tristan'", i: *Litteraturkritik & Romantikstudier* 27 [u.å.], s. 21-33
- Sørensen, Villy: "Faldets digter: Thomas Mann", i: V.S.: *Digtere og Dæmoner. Fortolkninger og vurderinger*, Gyldendal, 1959, s. 97-124 [oprindeligt bragt (med titlen "Dr. Fausts genopstandelse") i *Vindrosen* 4 (1957), s. 317-337]
- Thomsen, Frederik: "Humanismens kollaps: Mellem oplysning og romantik", i: *Replique*, 16.2.2020 [findes kun [online](#)]
- Thomsen, Hans Jørgen: "Sympati med døden. Om 'Døden i Venedig' og 'Troldfjeldet'", i: *Dødens tårer*, redigeret af Karl Erik Schølhammer og Erik Kr. Sloth, Modtryk, 1985, s. 92-101
- Thomsen, Hans Jørgen: "Sygdom", i: H.J.T.: *Sygdommens genealogi – et humanistisk perspektiv*, Forlaget Modtryk, 1995, s. 13-39
- Uldum, Jens: "Da Aalsgaard kom på det litterære verdenskort", i: *Folk og minder fra Nordsjælland* 54 (1999), s. 46-50

- Vad, Poul: "Mann og Mesteren", i: P.V.: *Kritiske tekster. Film – Litteratur – Kultur*, Gyldendal, 2003, s. 83-105
- Vangshardt, Rasmus: "Karneval på vulkanskrænten. Thomas Mann, Felix Krull og sivene i vinden", i: *Studenterkredsen* 64/3 (2014) [findes kun [online](#)]
- Vangshardt, Rasmus: *Livets febrile hemmeligheder. Et litterært slægtskab mellem Henrik Pontoppidan og Thomas Mann*, Forlaget Spring, 2017
- Wentzel, Knud: "Thomas Mann *Doktor Faustus*, 1947", i: K.W.: *Min europæiske kanon. 26 litterære fyrårne*, Hver Morgen, 2017, s. 147-151
- Ørngaard, Per: "Huset Buddenbrook", i: *Gyldendals Litteraturlleksikon*, bind II, redigeret af Henning Harmer og Thomas Jørgensen, Gyldendal, 1974, s. 174
- Ørngaard, Per: "Mann, Thomas", i: *Gyldendals Litteraturlleksikon*, bind III, redigeret af Henning Harmer og Thomas Jørgensen, Gyldendal, 1974, s. 135-136
- Ørngaard, Per: "Efterskrift", i: Thomas Mann: *Huset Buddenbrook. En families forfald*, 2 bind, på dansk ved Johannes Wulf, 4. reviderede udgave, Gyldendal, 1987, andet bind, s. 387-390
- Ørngaard, Per: "Kultur og republik: Thomas Mann", i: P.Ø.: *Gæld og arv. Tre essays om Tyskland*, Samleren, 1991, s. 77-85
- Ørngaard, Per: "Forord", i: Thomas Mann: *Loven*, på dansk ved Villy Sørensen, Gyldendal, 1991, s. 5-11
- Ørngaard, Per: "Thomas Mann og de store myter", i: *Verdens litteraturhistorie*, bd. 6, redigeret af Hans Hertel, Gyldendal, 1995, s. 102-104
- Ørngaard, Per: "Pengene og/eller livet. Om økonomi i litteraturen", i: *Kritik* 185 (2007), s. 8-16
- Ørngaard, Per: "Oversætterens efterskrift", i: Thomas Mann: *Den Udvalgte*, Gyldendal, 2021, s. 342-344
- Ørngaard, Per: *Eftertanker*, U Press, 2002, s. 13f., 53f., 77f., 149f.
- Østergaard, Claus Bratt: "Om yndefulde og svævende anliggender må der tales forsigtigt og svævende – Et essay om sproget og billedet med afsæt i Thomas Mann", i: *Semiotik* 14 (1987), s. 41-56
- Østergaard, Kristian: "Thomas Mann", i: K.Ø.: *Mirakler og milepæle. 50 litterære nedslag i åndshistorien*, Hovedland, 2016, s. 159-164

© Morten Dyssel, 30. november 2022